

Žižkovské listy

Občasník Klubu přátel Žižkova
Číslo 6. červen 2000

....bez odporu národa doma, bez jeho boje, bez jeho utrpení, bez jeho obětí bychom nebyli bývali téměř ničím. My v cizině jsme sami byli jen nositeli našeho národního praporu a symbolem vlády, státu, národa. Vy jste zdvihli prapor odporu a odboje, po celou válku jste odboj nesli a nikdy jste nesehali."

Z projevu Edvarda Beneše 16. 5. 1945

KLUB PŘÁTEL
ŽIŽKOVA

Pražské povstání 1945

v mých vzpomínkách

V parčíku před Wilsonovým nádražím kvetly rododendrony a vodopádek cákal po kamenech do jezírka. Seděla jsem tam s přáteli na lavičce. Obvyklé hrani a zpívání nám nešlo. Tísnily nás myšlenky na hrůzy, které se blíží, na armády, které jsou už blízko Prahy.

Pomaloučku k nám přistoupili dva „vlasovci“. Zahráli na tahací harmoniku, pak nám vyprávěli o svých zážitcích a my jsme se vyptávali, co bude dál. Jeden řekl: „vím, že se už domů živý nevrátím“. Stmívalo se, rozcházeli jsme se a tehdy jsme nevěděli, že se už nikdy nesejdeme. Každotýdenní setkávání před Wilsonovým nádražím u jezírka v parku navěky končí. Příští doba z nás udělá dospělé lidi a jeden z nás bude Němci ubit.

V Praze vládlo vzrušení. Pracovala jsem v továrně Mikrofoně a tam už část zaměstnanců nepřišla do práce. I já jsem zůstala doma. V Jagellonské ulici stál mladík na štaflích a shazoval tabuli se jménem ulice. Na domech se objevovaly československé prapory. Také moji rodiče vytáhli z úkrytu velký prapor a vyvěsili ho z okna. Stále někdo chodil a oznamoval, co se kde děje.

Druhý den po poledni začal volat rozhlas o pomoc. Maminka - jako sestra Červeného kříže se hlásila v budově radnice na Žižkově. Bratr odešel do žižkovské sokolovny a tatínek do Tyršova domu na Malé straně. Někde se začalo střílet a obyvatelé domu se začali stěhovat do sklepa. Na rohu Jagellonské a Radhošské někdo střílel ze střechy. Chtěla jsem jít za maminkou na ošetřovnu dolů na Žižkov. Spíš z nevědomosti a bez představy nebezpečí, náležející k mému věku - bylo mi jednadvaacet let - jsem obešla nebezpečné místo. Na ošetřovně už leželo hodně raněných. Přivezli tam ruského vojáka s ustřelenou rukou. Při ošetřování prý tančil kozáčka. Ošetřovatelé z toho byli v šoku.

Na Vítkově, který obsadila německá armáda (ale říkalo se, že to jsou Rakušané), mělo službu několik mužů. Jeden z nich ležel na ošetřovně, byl prý tři dny na kopci bez jídla a pití. Maminka mi dala lístek s adresami, abych obešla rodiny, kde mají cukrovku a požádala je o darování insulínu pro nemocné. Takto jsem se na pochůzky vydávala několikrát.

Chodila jsem také do sokolovny. Všichni byli na kopci, kde sjednali mír, když se na ně nebude střílet. Dověděla jsem se o hrůzách na Pražačce a o tanku, před kterým Němci hnali naše lidi. Můj bratr Svatopluk ještě s dalším delegátem nesli bílý prapor a blížili se ke škole na Pražačce. Chtěli odevzdat petici k sjednání míru. Byl to zázrak, že se vrátili živí. Sotva se přiblížili ke škole, vypuklo peklo. V husté palbě mezi výbuchy granátů se doplzlí zpět k sokolovně.

Hodiny běžely a bojovníci byli bez jídla. Rozběhla jsem se po Žižkově k rodinám a sousedům požádat o nějaké jídlo. Hustě mžilo a byla jsem promočená. Vzala

jsem si sokolskou pláštěnku. Chlebníky s jidlem jsem si navěsila přes ramena a kolem těla. Když jsem vyšla, ozval se na střeše kulomet. Kryla jsem se a zašla za roh. Když jsem zahýbala do Rokycanovy ulice, současně s výstřelem mě někdo strhl k zemi a zatáhl za vrata. Byl to muž, který se schoval před odstřelováním z okna na začátku ulice. Když viděl, že se mi nic nestalo, pokáral mě, že musím být opatrnější. Po chvíli z onoho nebezpečného okna vylétla sádrová busta a na dláždění se rozsypala na drobné kusy. Za ní - jako vyplašení holubi - létaly různé papíry a předměty. Němka, která tam bydlela, a střílela, byla zneškodněna. Trochu nejistě jsem šla dál pustou ulicí a s obavami jsem pozorovala zarostlý kopec, z něhož mají Němci jistě přehled o dění v ulicích. Konečně jsem došla do sokolovny a odevzdala rozmačkané chlebníky.

A pak zase pro něco někam - tak to šlo ve dne v noci, na spaní nebylo pomyslení. U hřbitova na Fošovce už stály barikády. Ta na Floře se jen vylepšovala. Přes křižovatku ležela převrácená tramvaj, řady lidí vyrýpávaly dlažební kostky a cpaly je do ní. V barikádě byly napíchnuty také železné kříže ze hřbitova. Na rohu Baranové a Radhošské se stavěly další barikády. Stoupla jsem si do řady, od jednoho k druhému jsme si podávali dlažební kostky a tahaly různé předměty. Skupina mužů vlekla silné řetězy, které jsme namotávali na barikádu. Z ničeho nic praskl výstřel: z okna nad barikádou vystřelila nějaká Němka. Také ta byla rychle zlikvidována, přesto, že byla v bytě zabarikádovaná.

Běžela jsem domů a volala nájemníky, aby nám šli pomoci stavět barikádu. Oblékla se jen jedna žena, ale když se ze střechy zase ozvala střelba, vrátila se. Běžela jsem ještě na dolní Žižkov na ošetřovnu, jestli něco nepotřebují. Konečně přišla chvíle, kdy se v barikádách dělaly průchody, aby tudy mohly projet ruské tanky.

Další události byly opojně radostné, ale i smutné a některé zážitky byly hrůzné. Ale ty už patřily do dnů příštích.

Jiřina Polanecká

Ztracená loď a horká rozhlasová zpráva

Když mi bylo jedenáct a čtvrt roku, četl jsem knihu „Ztracená loď“ Třebaže Američané před pěti dny dobyli Cheb, a jihovýchodně od Aše se chystali šířeji vstoupit do Československa - zatímco Sověti vstoupili do Brna a Ostravy - já jsem prožíval své každodenní chlapecké úkoly, zájmy a starosti. Ráno jsem chodíval do trafiky pana Aloise

Vlacha pro protektorátní noviny a s potravinovými lístky do Bořivojovy ulice pro mléko. Ve škole se vyučovalo nepravdělně a tak jsem trávil čas na dvorku našeho domu, při hrách s bratrem Frantou a bratrancem Ferdou, nebo jízdou na koloběžce či nošením uhlí ze sklepa. Popřípadě i obchůzkami obchodů a vyprošováním si zeleninového odpadu pro krmení králíků. Hodně času jsem ovšem věnoval návštěvám biografů a hlavně četbě.

Byl 1. máj. Nořil jsem se dále do stránek napínavé knihy a netušil - ani nemohl tušit, že VČERA, v pondělí 30. dubna 1945 v Berlíně probíhaly urputné boje, že v Praze se konala tajná schůze ilegální České národní rady a že Winston Churchill vyzval prezidenta Trumana, aby americká armáda osvobodila Prahu. Nic z toho jsem nevěděl. Sourozenci Franta a Jana již spali, jen máma a já jsme byli vzhůru. Táta byl ve svém kině Kačerov, kde DNES, v úterý promítali německý film „Otroci vášní“. Okno naší kuchyně zastíralo zatemnění ze dvou velkých zelených plstěných pokrývek, protože sebe-menší zákmít světla nesměl proniknout ven, do protektorátní tmy. Bližila se 23. hodina. Měli jsme zapnutý - již tehdy archaický - rozhlasový přijímač. Od čtení „Ztracené lodi“ mne najednou vyrušil vážný hlas německého komentátora. Ze školy jsem znal sice jen základy němčiny, ale porozuměl jsem dobře: „Z Vůdcova hlavního stanu. Vůdce

Adolf Hitler, bojující až do posledního dechu, PADL za Německo!“

Nechtěli jsme věřit svým uším. V první reakci jsem na okraj 44. stránky knihy vepsal památnou větu: „Tuto stránku jsem četl, když v rádiu hlásili, že Hitler je mrtev.“ Ale to už se pozdní noční tramvaji z Kačerova vrátil táta. S neskrývaným zájmem vyslechl moji vzrušující zprávu. Dokonce vyšel na chodbu a zazvonil u dveří svého bratra. Otec a strýc pak setrvali u našeho rozhlasového přijímače. Prohlásili: „Teď už to dlouho trvat nebude!“

Knihu s památným zápisem mám dodnes. A když nalistuji stranu 44, pořád ještě cítím to vzrušení, které jsem tehdy prožil. Bylo větší, než sebenapínavější kniha.

Miroslav Čvančara

Dodatek: Zprávu o smrti vůdce nacisté pozdrželi. Hitler spáchal sebevraždu jedem v bunkru pod říšským kancléřstvím UŽ V PONDĚLÍ 30. dubna 1945 v 15,30 hodin. Teprve následujícího dne v úterý 1. května v 15,18 hodin obdržel admirál Donitz telegram od Bormanna z Berlína, v němž byla führerova smrt oznámena. Tuto zprávu pak ve 22,30 vysílal hamburský rozhlas. Protektorátní tisk s titulkem „Vůdce padl“ sdělil až ve středu 2. května, že Hitler zahynul na barikádách 1. května.

Stalo se včervnu roku 1919

„Lide československý, tvůj odvčký sen se stal skutkem. Stát československý vstoupil dnešního dne do řad samostatných kulturních států světa.“ - Tak začínalo historické provolání Národního výboru v Praze 28. října 1918. Za Slováky toto provolání podepsal dr. Vavro Šrobár. Stal se slovenským členem pražského Národního výboru.

Slovensko bylo sice prohlášeno za svobodnou součást nové Československé republiky, ale bylo třeba je nejprve osvobodit, obsadit a vymezit jeho řádné hranice. Vznikaly nepokoje způsobené rabováním a násilnostmi různých žvlů. Neklid byl živen i hospodářským těžkostmi, nejistými politickými poměry mezi rozvracejícím se Maďarskem a teprve se tvořícím Československem. Zprávy přicházející ze Slovenska byly zneklidňující a Národní výbor byl žádán o pomoc. Účastníci mohutné manifestace u hradčanské katedrály a v sálech Národního domu na Vinohradech spojeni v mohutný průvod na Václavské náměstí, volali: „Cheeme mobilizaci!“

Mezi prvými, kteří se přihlásili ku pomoci Slovensku byli Sokolové. Vstupovali do dobrovolnických útvarů spontánně, bez popudu vyšších složek, z nadšení a z pocitu povinnosti dokázat sokolství činem, obětí, je-li třeba, i životem. Přihlašovali se do sokolských pluků Stráže svobody, organizovaných Českou obcí sokolskou společně se Svazem dělnických tělocvičných jednot. Tyto pluky byly vyslány na Slovensko v roce 1919.

Mezi těmito bratry byla také skupina sokolských dobrovolníků 1. pluku Stráže svobody z Prahy - Žižkova

Věnceslav Havlíček

Bratislava 13. června 1919. Skupina sokolských dobrovolníků 1. pluku Stráže svobody z Prahy - Žižkova

O skautech na Žižkově

Americký zálesák, spisovatel a malíř zvířat Ernest Thompson Seton založil sdružení mládeže, které nazval „Američtí chlapečci - skauti“. Také jim říkal „indiánští chlapečci“. Děvčata měla název „dívky táborového ohně“. Seton tyto děti učil poznávat a milovat přírodu a tábořit v ní.

V Británii žijící generál Baden Powell, Setonův spolupracovník, úspěšně použil chlapce - skauty v burské válce, po jejímž skončení s nimi v Británii zakládá organizaci skautského bratrství. Skautské ideály se rychle šíří do celého světa. Do Čech je přinesl Antonín Benjamin Svojsík.

Svojsík jako profesor tělocviku na žižkovské reálce zakládá v roce 1911-12 s několika studenty první skautskou družinu. Součástí skautské výchovy chlapců je plnění různých disciplín, poznávání přírody a táboření. Příroda jim slouží též jako tělocvična. A. B. Svojsík viděl blahodárný vliv skautingu na vývoj chlapců. Příkladem mu byla Británie, kde byl skauting již v plném proudu a jehož dobrý vliv se rychle šířil i do dalších zemí. Němci měli své Pfadfinder, Poláci Harcery, Francouzi Les éclaireurs, Švédové Polárníky atd. Svojsík u nás žádal o připojení k Sokolu, kde však nepochodil. Zakládá tedy spolek Junák - Český skaut a stává se jeho náčelníkem. Chee uplatnit národní ideu a proto k světovému znaku - skautské lilii přidává chodský znak - černou psí hlavu na bílém štítě., jak ji navrhl malíř Mikoláš Aleš pro ilustraci k románu Psohlavci. V tu dobu vzniká mnoho nových skautských oddílů - skauti DTJ, skauti volnosti, přírody, katolictví skauti a jiní.

Dívčí skauting zakládá v roce 1914 dr. A. Berkovcová a stává se první náčelníci. Během dalších let po ní následují E. Milčicová, V. Koscová, V. Macková.

Skautské kořeny byly několikrát převrány různými totalitními režimy, ale ve svobodných demokraciích vždy znovu ožily. Za protektorátu některé oddíly pracovaly ilegálně, takže po osvobození v r. 1945 byly připraveny k zahájení další činnosti. Za německé okupace tak se svými hochy skautuje František Nový - Velký Medvěd (zemřel 5. 2. 1982), vůdce 52. chlapeckého oddílu střediska Východ. V tomto středisku tehdy také obnovuje činnost dívčí oddíl pod vedením J. Měšťanové - Myšky a M. Košťálové - Kapky. V roce 1944 táboří s několika děvčaty na Plešivci v Brdech, přesto, že nedaleko sídlí němečtí vojáci. Po válce v roce 1945 pomáhají žižkovští skauti v pražské charitě i na různých brigádách.

V roce 1946 byl do čela okrsku zvolen vůdce nejstaršího žižkovského oddílu bratr J. Repiš. Okrsek měl tehdy 7 středisek, 23 chlapeckých, 8 dívčích a dva vodácké oddíly. Okrsek nesl jméno Jana Masaryka. Když za záhadných okolností skončil jeho život, skauti z tohoto okrsku položili květiny k jeho rakvi a stáli u ní čestnou stráž.

V obvodě Jana Masaryka dál pracují střediska, nesoucí své původní názvy - Tecumta, Přítav Jana Nerudy, Vítkov, Phoenix, Lípa. Děti jsou zde organizovány v menších družinách, vedených rádeci. Jsou součástí oddílů a středisek. Řídí se skautskými zákony a hesly, příkazy a sl-

hem. Po absolvování novačkovské zkoušky a slibu mohou nosit slibový odznak, stávají se skauty. Plní také stupně junácké stezky, zúčastňují se her, soutěží, plní odborné zkoušky. Skaut je organizací výběrovou, demokratickou, dobrovolnou.

Řadami žižkovských skautů prošly i známé osobnosti, např. spisovatel Jaroslav Foglar - Jestřáb, či již zesnulá manželka prezidenta Havla Olga Šplíchalová - Havlová.

Ze Žižkova je také Karel Plocek. V r. 1945 se stal členem 229. oddílu Junáka na Žižkově. Při výkonu vojenské služby se zranil při seskoku padákem a byl propuštěn do civilu, rok na to byl zatčen a obviněn z protistátní činnosti... Unikl trestu smrti, byl však

odsouzen ke 13 letům vězení, z nichž 9 let si odpykal v trestném lágru ve Vykmanově II na uranu. Dnes pracuje v časopise „Věrní zůstaneme“ a je hospodářem v čestném oddílu Velená Fanderlíka.

V současné době Žižkovští skauti dostali k užívání pozemek v bývalé kapslovně, na území bývalého zahradiectví. Ač se potýkají s nedostatkem odborných pracovníků i financí, v klubovně vládne čilý život.

V roce 1921 vznikly také kluby Oldskautů, jejichž členové se také scházejí dodnes, pokud se šťastně dožili těchto dnů. Ideály A. B. Svojsíka tedy žijí dodnes.

Bohuna Mikolášová

Dějiny Skautingu v datech

- 1908 Generál Robert Baden-Powel založil skauting pro hochy v Anglii
- 1910 Založen v Anglii dívčí skauting
- 1911 Ant. B. Svojsík poznal skauting v Anglii
- 1912 Vydal Svojsík základy junáctví, konal první pokusný tábor
Začal organizovat skauty v rámci svazu spolků pro tělesnou výchovu v Praze
Založen v Třeběchovicích p. Orebem samostatný kroužek skautů
- 1913 Svojsík přednášel o skautingu v Hradci Králové
- 1914 Svojsík založil samostatný spolek Junák - Český Skaut v Praze
- 1915 Založen časopis Junák
Založen dívčí skauting v Praze
- 1919 Založen v Praze Svaz Junáků - Skautů RČS
Zavedena u nás výchova vlčat
- 1920 T. G. Masaryk přijal protektorát nad Svazem
Konáno 1. Jamboree v Londýně (s účastí malé skupinky čes. skautů)
- 1922 Konáno v Praze národní skautské slavnosti, založen Svaz slovanských skautů
Zavedena u nás výchova roverů a oldskautů
- 1923 Konána u nás první Lesní škola
- 1924 Konáno 2. Jamboree v Dánsku
- 1928 Založena světová organizace skautek
- 1929 Konáno 3. Jamboree v Anglii
- 1931 Konáno v Praze 1. slovanské Jamboree
- 1935 Konáno 4. světové Jamboree v Maďarsku
- 1936 Navštívil Československo E.T. Seton
- 1937 Konáno 5. světové Jamboree v Nizozemsku
Zemřel prezident T.G. Masaryk, druhým protektorem svazu prez. E. Beneš
- 1938 Zemřel A. B. Svojsík (narozen 1876)
- 1939 Založen Junák (sloučením Svazu a tří dalších spolků).
1. sněm Junáka - náčelník B. Řehák, po něm R. Plajner
- 1940 Junák rozeznán Hitlerovskými okupanty
- 1941 Zemřel Baden-Powel v Kenii (nar. 1857)
- 1945 Junák obnoven
- 1946 2. sněm Junáka
Československo navštívila světová náčelnice Olave Baden-Powelová
- 1947 6. světové Jamboree ve Francii. Zúčastnila se velká československá skupina
- 1950 Junák rozeznán stalinistickým režimem
- 1968 Obnoven Junák za demokratizačního procesu.
Konán 3. sněm Junáka
- 1970 Junák opět rozpuštěn komunistickým režimem
- 1986 Zemřel R. Plajner (nar. 1901)
- 1989 2. 12. v sametové revoluci opět obnoven Junák

Zdroj: V. Hanzlík

S motýlkem pod bradou

V žižkovském gymnáziu jsme měli kapli v tělocvičně. Ve všední dny jsme v tělocvičně cvičili, v neděli byly přisunuty k rip stolům dvě kostelní lavice a plechová roleta ve výklenku, kde byl malý, prostý oltář, byla vytažena. Každou neděli museli jsme pak být přítomni bohoslužbám. V lavici sedali profesori tak, jak na ně připadala tato nedělní povinnost. Ve významných dnech, jako byl začátek školního roku - Veni Sancte Spiritus - či konec roku - Te Deum, nebo císařovy narozeniny, byli přítomni profesori všichni a dokonce v úředním stejnokrtoji. Na hlavě měli čárku vroubenou pětirostím peřím a zlatem a po boku kord se zlatou rukojetí. Bylo to někdy legrační. Zvláště když byl profesor příliš hubený nebo naopak silný. Nemyslím však na uniformy.

Když se před pozdvihováním ozvaly menší zvonky, všichni studenti se museli vrhnout na kolena. Jenom já často neklečel, ale sedl jsem si jen na bobek, ačkoliv tento způsob byl zakázán... Také nohy mnohem víc bolely a těžko se vstávalo... Míval jsem totiž často rozbité podrážky a styděl jsem se za to... Byl jsem prostě hloupý. A ten kdo klečel za mnou, nebyl o nic chytřejší. Kdyby zjistil tento můj nedostatek, byl by nad mnou nejen ohrnoval nos, ale rozšířil by to se smíchem po třídě. A pak že je mládí bezstarostné a šťastné!

Svou vlastní hloupost osvědčil jsem já jindy a jinak.

Když napadl sníh na našem předměstí, proměnil se ošuntělý Žižkov v běloučká nebesa, která měla asi pět poschodí. Počítal jsem dobře? Nebylo jich více? Patěro příčných ulic bylo zasypáno bylo na pár chvil bělostnou krásou. Ano, bylo jich pět, jestliže nepočítám ulici, která je nejnižší v údolí pod kopcem a kde jsme tehdy bydleli.

Jen dole, tam, kde do Husovy ulice ústí první ulice Karlínská, byla na rohu černá Hrabovka. Dodnes se tam tak říká. Bylo to

nádražní depo, kde se stále vykládalo a znovu nakládalo uhlí. A v té černé ošklivé díře, kterou žádný sníh nestačil zasypat, se uhlí také prodávalo.

Za první světové války bylo ve městech zle a zásobování fungovalo mizerně. Na chleba, mouku a na všechno k jídlu stály fronty. Ve dne i v noci. V tomto žalostném čekání jsme se střídali. Večer a v noci matka s otcem a my se sestrou ve dne, pokud jsme ovšem nemuseli do školy.

Na uhlí, které občas prodávali na Hrabovce, čekávala matka. V zimě i v létě. Zvláště ovšem v zimě, ve sněhu i v dešti a celé hodiny. Tatínek pracoval a sestra byla malá. Často mě matka prosívala, abych jí pomohl tlačit těžký primitivní vozík. Byl upraven z dětského kočárku a na konec se rozsypal. Měl jsem vždycky plno výmluv. Musel jsem psát úkoly, měl jsem zpěv nebo tělocvik, jen abych nemusel jít s matkou a zapřáhnout se do ošklivého vozíku. Chodil jsem již do gymnázia, pod krkem nosil jsem již motýlka nebo kravatu a styděl jsem se.

Jen se zepíje těch hloupých čtrnácti nebo patnácti let, zač se vlastně měla stydět. Měl jsem strach, že se na mne někdo dívá a že se mi posmívá. Tyto hloupé, bezcenné výmluvy nejsou však jediné, co si dodnes vyčítám a co mne pálí.

Spěchal jsem odpoledne někam do Prahy, když jsem z dálky zahlédl matku, jak shrbená nese na zádech z Hrabovky těžký pytel s uhlím. Chvilku jsem se bezradně zastavil, ale vzápětí skočil jsem do nejbližšího domu a schoval jsem se v průjezdě, až přešla. Bylo to zbabělé a kruté. Ale mládí bývá takové.

Někdy se octnu v těchto místech. Hrabovka je tam dosud. Z kina, které bylo naproti a kam jsem chodíval očima milovat něžnou Henny Portenovou, je nějaká dílna. A když se na Hrabovku podívám, vyplázne na mne svůj černý jazyk.

Jaroslav Seifert
(z knihy Všechny krásy světa)

Tři roztomilé sestřičky Ingriš-babies

Byly tři sestry Trendovy - rodačky z Prahy-Žižkova. Anna se narodila v roce 1913, Milada přišla na svět 20. ledna 1918 a Marie v roce 1922. O tom, že do vínku dostaly pěvecké vlohy, se mohli přesvědčit už návštěvníci místních školních besídek i různých uměleckých vystoupení v řadě kulturních sálů.

Anna, žačka Pivodovy operní školy a později manželka profesora konzervatoře Krajze, se na začátku II. světové války dostala až do souboru Národního divadla. Povolání mladších sester bylo prozaičtější. Milada byla prodavačkou

textilního zboží, zatímco studentka Marie našla později zaměstnání v Bafové telefonní ústředně.

Veřejně a často začaly sestry zpívat začátkem 30. let. V roce 1934 si jich všiml devětadvacetiletý Eduard Ingriš, tehdy již známý a úspěšný hudební skladatel a textař. (Autor např. Niagary - písně tuláka z revuální operety Trampské milování, uvedené v divadle Aréna v r. 1931.)

Netrvalo dlouho a pěvecké trio mladých děvčat dostalo název INGRIS-BABIES. Pod heslem „My jsme ta trojčát-

ka - hravá jak koťátka“ a za osobního řízení a doprovodu Eduarda Ingriše se sestry Trendovy staly ozdobou nesčetných společenských zábav. Vystupovaly na kolonádě v Poděbradech, v Plzni, Brně, Přerově, Zlíně a samozřejmě nejvíce v Praze. Ve Velkém sále Lucerny, ale také na různých shromážděních, mikulášských zábavách, silvestrovských večerech, i v Lidových domech a kavárnách.

Jejich hlasy - zpívaly někdy i v jiných jazycích - byly slyšet nejen na čtyřech či pěti gramofonových deskách, ale i ve zpěvních vložkách osmi českých filmů: v Tatranské romanci z roku 1934 a v dalším roce natočených filmech Bezdětná, Jana, Jánošík, Král ulice, Milan Rastislav Štefánik, První polibe-

ni, Studentská máma. Protože Miladu její zaměstnavatel odmítal uvolňovat na natáčení do filmových ateliérů, alternovala za ni většinou Melanie Jecelinová, sestra Eduarda Ingriše. Umělecká cesta Ingriš-Babies s jejich duchovním otcem trvala až do začátku světového konfliktu. Pak přišly osobní starosti a nakonec totální nasazení. Poté sice krátké poválečné znovuvzkříšení, avšak už jiná doba. Marie, provdaná Hrdličková ovdověla a Eduard Ingriš emigroval do Jižní Ameriky.

Přešla celá desetiletí. Hlasy Anny a Marie zní snad už někde u nebeských bran, z populárního tria s námi zůstala jen Milada. Je to členka Klubu přátel Žižkova - Milada Votťová.

Miroslav Čvančara

Jak se žilo na Žižkově

...Pošta byla na Prokopově náměstí. Ve schematicismu se mluví pouze o jedné schránce na jednoduché frankované dopisy v Husově třídě.

...Omnibus jezdil ze Žižkova na Smíchov za 10 krejcarů za osobu, každou hodinu od 7 hodin ráno do 9 hodin večer. Fiakry a drožky, počtem 16, měly vykazované místo v Husově třídě u domu číslo 157.

...V roce 1874 čítal Žižkov 269 domů a ostatní části (čtvrti), vyjma Volšany, 195 domů.

...Osvětlování dělo se tenkrát lampami petrolejovými.

...Bylo již dosti dobrých obchodníků, s vodou však bylo zle. Bylo málo studní, voda se rozvážela po domech, k řece bylo daleko.

...Představenstvo obce, hledíc co možná k zachování značným nákladem vysázených stromů, vyplatí každému, kdo by škůdce zadržel a ku potrestání odevzdal, 5 zlatých odměny.

Těchto několik zpráv, vzatých z malé knížky kvartového formátu - nejstaršího to almanachu města Žižkova - vede nás ke srovnání s rozmachem nynější velebce naší. Ohromuje nás!

Zprávy pro přátele Žižkova

Všímáte si,

jak prokoukly naše ulice a parky, jak muži v oranžových vestách sbírají a čistí to, co by tam nemělo být?

Vnímáte

úpravu a čistotu hřbitova na Olšanech? Stráže se psy, kteří ve dne v noci procházejí hřbitovem?

Víte, že

28. 6. - 2. 7. bude XIII. Všesokolský slet? Vstupenky od 50 do 500 Kč jsou k dostání v síti Ticketpro (Salvátorská 10, Praha 1, tel.: 1051) nebo v Kubelíkově ulici č. 27, Praha 3 (v divadle Akropolis).

Připravte se, že od 20. září uslyšíte celkem 20 koncertů **Nekonvenčního žižkovského podzimu,** který také letos pořádá Jiří Hošek. Poprvé se bude hrát v obnoveném a krásném **Národním domě** v Bořivojově ulici. Opět zazní nádherný hlas varhan na Vítkově. Hudbou se potěšíme také v sále ekonomické školy na Churchillově náměstí.

Novinkou bude Žižkovská opera a mnoho dalších hudebních lahůdek bude následovat.

Program i vstupenky (důchodci 33 Kč) dostanete od 1. července v trafice TTT na Olšanském náměstí.

Nezapomeňte a přijďte se potěšit!

Redakce KPŽ

Krásné léto vám všem přeje

Výbor KPŽ

Žižkovské listy, občasník Klubu přátel Žižkova. ČÍSLO 6. Sestavila Jiřina Polanecká. Redakčně upravila Ivana Jenišťová. Grafická úprava Denisa Hatašová. Pro vlastní potřebu vydán v červnu 2000 KPŽ. Sablnova 8, 130 00 Praha 3, tel. 02/227 141 80

